

Kaufmann József

Édesapám, Kaufmann József van ezen a képen, balról a második, nem tudom, hol volt, de valami kiránduláson lehetett. Az apám Nagykárolyban született 1870-ben. Kereskedelmi iskolát végzett Nagykárolyban, és ő vette át az apja cégét, amit 'Kaufmann Jakab és fia'-nak hívtak. 1905-ben nősült, összehozott parti volt, nagyon sok volt akkoriban a házasságközvetítő, ezzel direkt foglalkoztak emberek, úgy hívták őket zsidóul, hogy sáthen [sádhen]. Anyu jómódú volt, tudom, hogy egy nagy pénzbeli hozományt kapott. Biztosan volt [a szülőknek] vallásos esküvőjük, biztosan. Édesapámra nem emlékszem, mert meghalt 1917 augusztusában szívbajban, én akkor csak három éves voltam. Édesanyám özvegyen maradt három gyerekkel. Anyuka nem akart újra férjhez menni, de nagypapa mindig ment Bécsbe, és ott találkozott egy bécsi emberrel, Erdős Istvánnal, aki egy olyan 'hochstapler', egy olyan vagány volt, , és nagypapa el volt ragadtatva, mert olyan jó dumája volt. Úgyhogy anyunak egész egyszerűen hozzá kellett mennie, hogy az aztán teljesen tönkregye. Akkor még nekünk megvolt a fűszerüzlet, a Kaufmann Jakab és fia cég, csakhogy aztán ez a bécsi ember mindennek a nyakára hágott. Az egész céget eladta, elherdálta az egész vagyont, s olajra lépett utána. Úgy mentünk tönkre, hogy ez az Erdős István küldött a volt feleségének meg a lányának mindent -- Erdős Illusnak volt az apja, aki színész lett --, és kifosztotta a mi kis vagyunkánkat. S egyszer csak észrevettük, hogy már nincs semmink sem, az üzlet se, semmi, mert mindennek a nyakára hágott. Akkor aztán totál szegények lettünk, én olyan öt-hat éves lehettem, nem emlékszem, hogy iskolába jártam volna. Csak annyi volt, hogy a família nagyon jó volt, és hogy megvolt a ház, amiben laktunk. Az adósságot Schöngut nagypapa fizette ki, így maradt meg a házuk [Nagy]Károlyban. És maradtunk minden nélkül. Zsidó tragédia. Anyuka rövidesen el is vált. Utána a nagybátyáim, Schöngut Ernő és Schöngut Emil segítettek, küldtek minden hónapban száz pengőt vagy mennyit.